

SPRAWOZDANIE

z wykonania budżetu Gminy Tychowo

za 2008r.

Na podstawie art. 199 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 30 czerwca 2005r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2005r. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.) – **przedkładam Radzie Gminy i Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Szczecinie Zespół Zamiejscowy w Koszalinie** sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy Tychowo za rok 2008.

Zgodnie z uchwałą Nr XVII/122/07 Rady Gminy Tychowo z dnia 13 grudnia 2007r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Tychowo na rok 2008 – Wójt Gminy został zobowiązany do realizowania budżetu po stronie dochodów i wydatków.

I. INFORMACJA O PRZEBIEGU WYKONANIA BUDŻETU GMINY

1. Wykonanie planu dochodów i wydatków budżetowych

Zmiany w budżecie

Budżet gminy po stronie dochodów został uchwalony na kwotę **15.957.500,00 zł** uchwałami Rady Gminy:

- Nr XIX/135/08 z dnia 25.01.2008r. został zwiększony o kwotę 18.160,00 zł,
- Nr XX/139/08 z dnia 29.02.2008r. został zwiększony o kwotę 59.771,00 zł,
- Nr XXI/144/08 z dnia 20.03.2008r. został zwiększony o kwotę 79.961,00 zł i zmniejszony o kwotę 127,00 zł,
- Nr XXII/147/08 z dnia 07.05.2008r. został zwiększony o kwotę 107.030,00 zł,
- Nr XXIII/155/08 z dnia 26.06.2008r. został zwiększony o kwotę 171.990,00 zł,
- Nr XXIV/164/08 z dnia 30.07.2008r. został zwiększony o kwotę 227.514,00 zł,
- Nr XXV/171/08 z dnia 28.08.2008r. został zwiększony o kwotę 30.400,00 zł,
- Nr XXVI/176/08 z dnia 29.09.2008r. został zwiększony o kwotę 18.018,00 zł,
- Nr XXVIII/197/08 z dnia 27.11.2008r. został zwiększony o kwotę 30.781,00 zł,
- Nr XXIX/208/08 z dnia 30.12.2008r. został zwiększony o kwotę 96.809,00 zł

oraz Zarządzeniami Wójta Gminy:

- Nr 12/08 z dnia 17.04.2008r. został zwiększony o kwotę 203.297,00 zł,
- Nr 17/08 z dnia 14.05.2008r. został zwiększony o kwotę 232.238,15 zł,
- Nr 24/08 z dnia 30.06.2008r. został zwiększony o kwotę 39.217,00 zł,
- Nr 27/08 z dnia 8.07.2008r. został zwiększony o kwotę 666.000,00 zł,
- Nr 32/08 z dnia 13.08.2008r. został zwiększony o kwotę 12.200,00 zł,
- Nr 44/08 z dnia 24.10.2008r. został zwiększony o kwotę 227.613,00 zł,
- Nr 46/08 z dnia 4.11.2008r. został zwiększony o kwotę 532.506,83 zł,
- Nr 48/08 z dnia 17.12.2008r. został zwiększony o kwotę 5.420,00 zł i zmniejszony o kwotę 62.814,00 zł.

Budżet gminy po stronie dochodów wzrósł o kwotę 2.695.984,98 zł i wynosił **18.653.484,98 zł**.

W analizowanym okresie zostały zwiększone:

- 1) dochody własne gminy o 642.701,00 zł,

- 2) dotacje celowe z budżetu państwa na zadania własne o kwotę 918.140,00 zł, z czego:
- na nauczanie j. angielskiego – 23.030,00 zł,
  - na dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników w celu przyuczenia do zawodu – zmniejszenie (– 248,00 zł),
  - na dofinansowanie kosztów instalacji monitoringu w Gimnazjum w Tychowie – 6.400,00 zł
  - na dofinansowanie kosztów prac komisji kwalifikacyjnych i egzaminacyjnych powołanych do rozpatrzenia wniosków nauczycieli o wyższy stopień awansu zawodowego – 132,00 zł,
  - na zasiłki i pomoc w naturze z zakresu pomocy społecznej – 30.000,00 zł,
  - na działalność bieżącą ośrodka pomocy społecznej – 17.842,00 zł,
  - na dożywianie uczniów - 76.000,00 zł,
  - na stypendia socjalne dla uczniów – 418.664,00 zł,
  - na dofinansowanie zakupu podręczników dla dzieci rozpoczynających roczne przygotowanie przedszkolne lub naukę w klasach I – III szkoły podstawowej – 13.320,00 zł,
  - na dofinansowanie budowy zespołu ogólnodostępnych boisk sportowych w ramach Programu „Moje Boisko – Orlik 2012” – 333.000,00 zł,
- 3) dotacje celowe z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej zwiększone zostały o kwotę 784.488,98 zł na:
- zwrot podatku akcyzowego – 457.357,98 zł,
  - wybory do rad gmin (wybory uzupełniające) – 5.826,00 zł,
  - świadczenia rodzinne – 220.755,00 zł,
  - składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej – 2.807,00 zł,
  - zasiłki i pomoc w naturze - 97.770,00 zł,
  - specjalistyczne usługi opiekuńcze – 100,00 zł,
- i zmniejszone o kwotę 127,00 zł (urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa – aktualizacja spisu wyborców),
- 4) dotacje wynikające z porozumień zostały zwiększone o 272.889,00 zł (dotacja z Urzędu Wojewódzkiego na dofinansowanie utrzymania cmentarza w Modrolesie – 1.000,00 zł, dotacja z budżetu Powiatu Białogardzkiego na zadanie realizowane z zakresu polityki społecznej „Rodzina razem”- 77.722,00 zł, dotacje z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na dofinansowanie zakupu autobusu do przewozu osób niepełnosprawnych – 170.000,00 zł i na sfinansowanie projektu „Uczeń na wsi” – 24.167,00 zł),
- 5) część oświatowa subwencji ogólnej dla gmin zwiększona została o kwotę – 77.766,00 zł.

Budżet gminy po stronie wydatków został uchwalony na kwotę **19.226.900,00 zł.**

Uchwałami Rady Gminy:

- Nr XIX/135/08 z dnia 25.01.2008r. został zwiększony o kwotę 18.160,00 zł i zmniejszony o kwotę 360.000,00 zł,
- Nr XX/139/08 z dnia 29.02.2008r. został zwiększony o kwotę 59.771,00 zł,

- Nr XXI/144/08 z dnia 20.03.2008r. został zwiększony o kwotę 723.090,00 zł i zmniejszony o kwotę 127,00 zł,
- Nr XXII/147/08 z dnia 07.05.2008r. został zwiększony o kwotę 107.030,00 zł i zmniejszony o kwotę 1.000.000,00 zł,
- Nr XXIII/155/08 z dnia 26.06.2008r. został zwiększony o kwotę 171.990,00 zł,
- Nr XXIV/164/08 z dnia 30.07.2008r. został zwiększony o kwotę 227.514,00 zł i zmniejszony o kwotę 250.000,00 zł,
- Nr XXV/171/08 z dnia 28.08.2008r. został zwiększony o kwotę 30.400,00 zł,
- Nr XXVI/176/08 z dnia 29.09.2008r. został zwiększony o kwotę 18.018,00 zł,
- Nr XXVIII/197/08 z dnia 27.11.2008r. został zwiększony o kwotę 30.781,00 zł,
- Nr XXIX/208/08 z dnia 30.12.2008r. został zwiększony o kwotę 96.809,00 zł,

oraz Zarządzeniami Wójta Gminy:

- Nr 12/08 z dnia 17.04.2008r. został zwiększony o kwotę 203.297,00 zł,
- Nr 17/08 z dnia 14.05.2008r. został zwiększony o kwotę 232.238,15 zł,
- Nr 24/08 z dnia 30.06.2008r. został zwiększony o kwotę 39.217,00 zł,
- Nr 27/08 z dnia 8.07.2008r. został zwiększony o kwotę 666.000,00 zł,
- Nr 32/08 z dnia 13.08.2008r. został zwiększony o kwotę 12.200,00 zł,
- Nr 44/08 z dnia 24.10.2008r. został zwiększony o kwotę 227.613,00 zł,
- Nr 46/08 z dnia 4.11.2008r. został zwiększony o kwotę 532.506,83 zł,
- Nr 48/08 z dnia 17.12.2008r. został zwiększony o kwotę 5.420,00 zł i zmniejszony o kwotę 62.814,00 zł.

Po uwzględnieniu wszystkich zmian budżet gminy po stronie wydatków wzrósł o kwotę 1.729.113,98 zł i wynosił **20.956.013,98 zł**.

Na wzrost środków finansowych przeznaczonych na wydatki miały wpływ:

- zwiększenia kwot dotacji na zadania własne i zlecone przyznane przez Wojewodę – 1.702.628,98 zł,
- pozyskanie dochodów własnych – 642.701,00 zł, w tym środki pozyskane z Fundacji Wspomagania Wsi („Pożyteczne ferie”, „Pożyteczne wakacje”) – 24.599,00 zł, darowizny - 3.870,00 zł, ze sprzedaży mienia – 84.000,00 zł, zwrot niewykorzystanej w 2007r. dotacji – 6.000,00 zł, otrzymane z budżetu Powiatu Białogardzkiego pomocy finansowej dla OSP w Tychowie – 35.000,00 zł, środki z funduszu EFS na realizację projektu „A po szkole jest świetlica...” – 50.000,00 zł, dofinansowanie projektów realizowanych przez Szkołę Podstawową w Tychowie i Gimnazjum w Tychowie „Szkoła równych szans” – trzecia transza, zakończenie projektu – 16.160,00 zł, dofinansowanie z FOGR-u przebudowy drogi gminnej w Wicewie – 72.642,00 zł, dofinansowanie do imprez organizowanych w 2007r. – 12.430,00 zł, dofinansowanie z Urzędu Marszałkowskiego budowy zespołu ogólnodostępnych boisk sportowych w ramach Programu „Moje Boisko – Orlik 2012” – 333.000,00 zł, pozostałe wpływy – 5.000,00 zł,
- dotacje wynikające z porozumień - dotacja z Urzędu Wojewódzkiego na dofinansowanie utrzymania cmentarza w Modrolesie – 1.000,00 zł,

dotacja z budżetu Powiatu Białogardzkiego na zadanie realizowane z zakresu polityki społecznej „Rodzina razem”- 77.722,00 zł, dotacje z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na dofinansowanie zakupu autobusu do przewozu osób niepełnosprawnych – 170.000,00 zł i na sfinansowanie projektu „Uczeń na wsi” – 24.167,00 zł,

- zwiększenie subwencji ogólnej z budżetu państwa w części oświatowej – 77.766,00 zł,
- rozdysponowanie wolnych środków z roku ubiegłego - 643.129,00 zł.

Na zmniejszenie środków finansowych przeznaczonych na wydatki miały wpływ:

- przeniesienie realizacji inwestycji pn. „Przebudowa istniejącego systemu grzewczego w Zespole Szkół w Dobrowie” na 2009r. – 360,000,00 zł,
- zaniechanie realizacji inwestycji pn. „Obiekty sportowo-rekreacyjne wraz z infrastrukturą przy ul. Mickiewicza w Tychowie” – 1.000.000,00 zł,
- zaniechanie realizacji inwestycji pn. „Przebudowa kotłowni na świetlicę wiejską z zapleczem socjalnym wraz z dobudową pomieszczenia garażowego w Dobrowie – 250.000,00 zł.

Dotacje celowe na zadania własne i zlecone zostały rozdysponowane zgodnie z przeznaczeniem.

W roku 2008r. częściowo **rozdysponowano rezerwę ogólną:**

- 1) uchwałą Nr XIX/135/08 Rady Gminy Tychowo z dnia 25 stycznia 2008r. w kwocie **25.600,00 zł** z przeznaczeniem na zwiększenie wydatków na inwestycję pn. „Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych w Wicewie”,
- 2) zarządzeniem Wójta Nr 32/08 z dnia 13 sierpnia 2008r. w kwocie **20.000,00 zł** z przeznaczeniem na dofinansowanie programu polsko-niemieckiego „Polsko-Niemiecka współpraca młodzieży”,
- 3) zarządzeniem Wójta Nr 35/08 z dnia 28 sierpnia 2008r. w kwocie **67.400,00 zł** z przeznaczeniem na dofinansowanie zakupu autobusu do przewozu osób niepełnosprawnych.

Na koniec roku pozostała w rezerwie kwota 7.000,00 zł.

Dochody budżetowe

Budżet gminy po stronie dochodów został wykonany w 99,7%, tj. w wysokości **18.591.628,22 zł**, w tym:

- ✓ dochody bieżące wykonane zostały na kwotę – **17.475.158,22 zł** (99,6% planu),
- ✓ dochody majątkowe na kwotę **1.116.470,00 zł** (100,4% planu) i stanowiły 6% dochodów ogółem.

Wykonanie dochodów majątkowych wg poszczególnych źródeł:

- wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności nieruchomości - 197.304,50 zł,
- dofinansowanie inwestycji „Moje Boisko - ORLIK 2012” z Urzędu Marszałkowskiego – 333.000,00 zł,
- dotacja na dofinansowanie inwestycji „Moje Boisko - ORLIK 2012” z Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego – 332.643,19 zł,
- dotacja otrzymana z budżetu państwa na dofinansowanie kosztów instalacji monitoringu w Szkole Podstawowej w Tychowie – 6.400,00 zł,
- dotacja otrzymana z funduszu celowego na dofinansowanie kosztów inwestycji (Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych – droga w Wicewie) – 72.642,31 zł,
- dotacja otrzymana z budżetu państwa na dofinansowanie kosztów zakupu kserokopiarki dla Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychowie – 4.480,00 zł,
- dotacja otrzymana z funduszu celowego (PFRON) na dofinansowanie zakupu autobusu do przewozu osób niepełnosprawnych – 170.000,00 zł.

Struktura wykonania poszczególnych dochodów w dochodach ogółem przedstawia się następująco:

- ✓ subwencje - 36,3 % dochodów ogółem,
- ✓ dochody własne - 36,8 %,
- ✓ dotacje celowe z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej – 17,9 %,
- ✓ dotacje celowe z budżetu państwa na zadania własne – 7,5%,
- ✓ dotacje wynikające z porozumień – 1,5 %.

Dochody własne stanowiły 36,8% ogółu pozyskanych dochodów w 2008r.; najwyższy udział w wykonaniu dochodów własnych uzyskały:

- wpływy z podatku od nieruchomości - 32,9 %,
- udziały gminy w podatku dochodowym – 26,2 %,
- wpływy z podatku rolnego - 7,4 %,
- wpływy z podatku leśnego – 6,2 %.

Dochody własne zostały wykonane w 104% w stosunku do założeń planowanych.

Dotacje na zadania własne bieżące zostały wykonane w wysokości **1.062.846,84 zł**, tj. w 92,5 % założeń planowanych na 2008r. , natomiast na zadania własne majątkowe w wysokości **339.043,19 zł**, tj. 99,9% planu.

Dotacje zlecone na zadania z zakresu administracji rządowej na wydatki bieżące zostały zrealizowane w 93,3% założeń planowanych, tj. w kwocie **3.331.852,44 zł**, natomiast wydatki majątkowe zrealizowano w 99,6% w kwocie **4.480,00 zł**.

Dotacje na zadania bieżące wynikające z porozumień zostały wykonane w kwocie **105.079,21 zł** (100% planu), wydatki majątkowe - **170.000,00 zł** (100% planu).

Realizacja planu dotacji była prawidłowa. Niższe wykonanie wynikało z niższego niż planowano zapotrzebowania. Wysokość i kryteria przyznawania świadczeń socjalnych są ściśle określone w przepisach o pomocy społecznej, podobnie jest z dotacjami na inne zadania – również wydatkowanie środków jest

uwarunkowane stosownymi przepisami. Wysokość dotacji jest ustalana przez Urząd Wojewódzki. Do budżetu Wojewody zwrócono 325.191,70 zł. Zwrócone środki dotyczyły: świadczeń rodzinnych, w tym zaliczki alimentacyjnej – 217.823,10 zł, składek na ubezpieczenie zdrowotne opłacanych za osoby pobierające niektóre świadczenia społeczne – 82,46 zł, zasiłków i pomocy w naturze – 19.033,22 zł, ośrodka pomocy społecznej – 378,33 zł, zwrot podatku akcyzowego – 23,96 zł, wybory do rad gmin – 1.716,80 zł, specjalistyczne usługi opiekuńcze – 1.400,00 zł, stypendia socjalne 84.724,00 zł, pozostałe – 9,83 zł.

Dochody z subwencji zostały wykonane w 100,0 % w kwocie **6.745.899,00 zł**.

Realizacja wykonania planu dochodów przebiegała prawidłowo. Wyższe niż planowano zostały zrealizowane m.in. dochody z udziałów w podatku od osób fizycznych i osób prawnych (przekroczenie planu rocznego o kwotę 180.639 zł), dochody z tytułu podatku od czynności cywilnoprawnych (przekroczenie o 57.078 zł), dochody z podatku leśnego (przekroczenie o 10.332 zł), dochody z tytułu naliczonych odsetek od nieterminowych wpłat podatków i opłat (16.654zł), dochody z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż alkoholu (15.679 zł ponad plan). Niższa niż planowano wystąpiła realizacja dochodów m.in. z podatku rolnego o 122.182 zł (część rolników wystąpiła z wnioskami o umorzenie bądź odroczenie płatności ze względu m.in. na suszę, po odmowie umorzenia wpłacają sukcesywnie w styczniu i lutym 2009r.).

W celu wyegzekwowania należności prowadzone są postępowania administracyjne poprzez wystawianie upomnień, tytułów wykonawczych, wniosków o zajęcia hipoteczne na nieruchomościach. Egzekucje administracyjne prowadzone są przez poborców skarbowych Urzędu Skarbowego w Białogardzie. W okresie sprawozdawczym wysłano 1.677 upomnień (w roku 2007 – 1.597) i wystawiono 995 tytułów wykonawczych (w 2007r. wystawiono 918 tytułów).

Szczegółową realizację dochodów przedstawia załącznik Nr 1.

WYDATKI

1.3.1. Wydatki bieżące

Wydatki bieżące w roku 2008 zostały wykonane w 94,7% i osiągnęły wielkość **15.418.795,59 zł**. Stanowiły 85,7 % wykonania wydatków ogółem. Wydatki na wynagrodzenia w jednostkach budżetowych (§ 4010, 4040, 4100, 4170) wyniosły 5.181.297,91 zł (99,0% wykonania planu). Na pochodne od wynagrodzeń (§ 4110, 4120) wydatkowana została kwota 904.148,91 zł (98% planu).

Wykonanie planu wydatków w poszczególnych działach:

Dział 010 – Rolnictwo i leśnictwo

Wykonanie planu rocznego – 99,9 %. Wydatkowano kwotę **468.969,58 zł**, z tego wydatki w kwocie 457.334,02 zł dotyczyły zwrotu rolnikom części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego (dotacja z ZUW). Ponadto

wydatkowano 10.521,64 zł na rzecz izb rolniczych (2 % uzyskanych wpływów z podatku rolnego) oraz 1.113,92 zł na pokrycie kosztów postępowania egzekucyjnego przy ściąganiu zaległości z lat poprzednich za wodę i ścieki (GOSiGK).

Dział 400 – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę

Wykonanie planu rocznego – 94,4%. Wydatki w kwocie **148.852,86 zł** w tym dziale dotyczyły dopłat do wody dla spółki Regionalne Wodociągi i Kanalizacja w Białogardzie.

Dział 600 – Transport i łączność

Wykonanie planu rocznego – 99,4 %. Wydatkowano kwotę **964.709,35 zł**. Realizowano wydatki związane z lokalnym transportem zbiorowym (744.003,72 zł) i utrzymaniem dróg gminnych, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego (220.705,63 zł) – zadania wykonywane są przez Gminny Ośrodek Sportu i Gospodarki Komunalnej w Tychowie.

Dział 700 – Gospodarka mieszkaniowa

Wykonanie planu rocznego – 99,4 %. Wydatkowano **339.558,80 zł**. W tym dziale wydatki związane były z utrzymaniem gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, administrowaniem lokalami mieszkalnymi i użytkowymi stanowiącymi własność gminy, obsługą nieruchomości gminnych (koszty wyceny, podziałów geodezyjnych, ekspertyz technicznych, ogłoszeń w prasie dotyczących sprzedaży mienia komunalnego) a także kosztami administracji Gminnego Ośrodka Sportu i Gospodarki Komunalnej.

Dział 710 – Działalność usługowa

Wykonanie planu rocznego – 94,6 %. Ogółem wykonano wydatki w tym dziale na kwotę **80.470,42 zł**, z tego na prace geodezyjne i kartograficzne – 15.196,99 zł i na utrzymanie cmentarzy – 65.273,43 zł (GOSiGK).

Dział 750 – Administracja publiczna

Wykonanie planu – 91,1 %. Wydatkowano kwotę **1.868.838,51 zł**. Na utrzymanie urzędu gminy przeznaczono **1.449.973,09 zł** (rozdział 75011, 75023), w tym wydatki pokryte dotacją na utrzymanie 2,5 etatu z zakresu zadań zleconych – 47.000,00 zł. Na wynagrodzenia wydatkowano 939.715,73 zł, na zakup materiałów i wyposażenia wydatkowano łącznie 95.098,23 zł, w tym: artykuły biurowe 8.702,97 zł, olej opałowy 37.622,36 zł, zakup mebli i sprzętu biurowego 21.373,67 zł, prenumerata prasy – 6.680,90 zł, środki czystości – 2.038,08 zł, pozostałe – 18.680,25 zł, w tym materiały do remontu – 8.588,74 zł. Ponadto poniesione zostały wydatki m.in. na zakup energii – 15.805,32 zł, zakup materiałów papierniczych do sprzętu drukarskiego i urządzeń kserograficznych oraz zakup akcesoriów komputerowych – 28.278,78 zł, usługi remontowe – 2.356,69 zł, usługi dostępu do sieci Internet – 4.726,49 zł, usługi telefonii komórkowej – 8.010,85 zł, usługi telefonii stacjonarnej – 26.704,88 zł, pozostałe usługi – 92.732,83 zł, w tym m.in. usługi pocztowe (17.654,60 zł), obsługa prawna dla urzędu i jednostek gminnych (29.280,00 zł), ochrona obiektu urzędu, serwisy, przeglądy, prowadzenie rachunku bankowego, usługi w zakresie konserwacji

i modyfikacji oprogramowania urzędu, instalacja oprogramowania antywirusowego, wywóz nieczystości, ogłoszenia w prasie, wyrób pieczętek, itp.

W *rozdziale 75022* na obsługę **Rady Gminy** wydatkowano łącznie **64.242,33 zł** (72,0 % planu), w tym na diety i koszty podróży radnych 46.237,32 zł (70,1% planu). W analizowanym okresie odbyło się 11 sesji Rady Gminy, 12 posiedzeń wspólnych Komisji Rady Gminy oraz 29 posiedzeń poszczególnych Komisji. Podjęto 78 uchwał.

W *rozdziale 75075* na **promocję gminy** wydatkowana została kwota **38.304,19 zł** (78,2% planu). Wydatki przeznaczone były m.in. na zakup materiałów promocyjnych, nagród, pucharów, kwiatów na uroczystości związane m.in. ze spotkaniami z przedsiębiorcami, udziałem w turnieju w tenisie stołowym, zorganizowanym przez Uczniowski Ludowy Klub Sportowy, przyjęciem delegacji z Burg Stargardu oraz wyjazdem naszej delegacji do Niemiec w związku z podpisaniem umów o wymianę młodzieży i współpracą w zakresie wspólnych przedsięwzięć inwestycyjnych, udziałem w obchodach Dni Województwa Zachodniopomorskiego we Wrocławiu, udziałem w obchodach „Dni Pola” i Targach Rolnych „Agropomerania”, organizowanych przez Ośrodek Doradztwa Rolniczego, udziałem w Dożynkach Powiatowych, udziałem przedstawicieli Gminy w różnorodnych spotkaniach i obchodach związanych z propagowaniem idei samorządowych na szczeblach regionalnym, wojewódzkim i krajowym.

W tym rozdziale realizowane były również wydatki związane z przygotowaniem i drukiem Tychowskich Wieści, promocją Gminy w „Regionach” - dodatku Głosu Koszalińskiego, drukiem materiałów promocyjnych, zdjęć, banerów, plakatów, itp.

W *rozdziale 75095* wydatkowana została kwota **316.318,90 zł** (85,5 % planu), z tego 224.362,15 zł na składki i opłaty członkowskie, 83.546,75 zł na wydatki sołectw i 8.410,00 zł wypłacono sołtysom za udział w posiedzeniach Rady (diety i zwrot kosztów podróży).

Wydatki związane z opłacaniem składek członkowskich i opłat:

- dla Związku Miast i Gmin Dorzecza Parsęty – 189.776,45 zł, w tym:
  - ✓ składka członkowska Gminy – 23.565,01 zł,
  - ✓ dofinansowanie projektu „Szkolenie pracowników administracji samorządowej szczebla powiatowego i gminnego” – 6.015,44 zł,
  - ✓ składka na działalność Jednostki Realizującej Projekt „Zintegrowana gospodarka wodno-ściekowa w dorzeczu Parsęty” – 160.196,00 zł,
- dla Stowarzyszenia Inicjatyw Społeczno-Gospodarczych – 27.930,00 zł,
- dla Lokalnej Organizacji Turystycznej – 2.452,10 zł
- dla Stowarzyszenia Gmin Polskich Euroregionu POMERANIA – 4.203,60 zł.

Na **radę sołeckie** wydatkowano kwotę **83.546,75 zł** (65,1% planu).

Wydatki na poszczególne sołectwa przedstawiały się następująco:

Lp.	Nazwa jednostki pomocniczej	Plan po zmianach	Wykonanie	% wykonania	Kwota nie wydatkowana
1.	Sołectwo Borzysław	4 077,00	2 380,11	58,4	1 696,89
2.	Sołectwo Bukówko	15 924,00	15 924,37	100,0	- 0,37
3.	Sołectwo Dobrowo	4 443,00	4 018,09	90,4	424,91
4.	Sołectwo Drzonowo	2 400,00	1 458,57	60,8	941,43
5.	Sołectwo Kikowo	4 773,00	1 169,32	24,5	3 603,68
6.	Sołectwo Kowalki	9 598,00	7 875,20	82,1	1 722,80
7.	Sołectwo Motarzyn	6 620,00	2 770,20	41,8	3 849,80
8.	Sołectwo Pobądz	8 426,00	3 601,94	42,7	4 824,06
9.	Sołectwo Retowo	3 720,00	2 413,63	64,9	1 306,37
10.	Sołectwo Sadkowo	6 442,00	4 096,64	63,6	2 345,36
11.	Sołectwo Smęcino	6 301,00	5 418,98	86,0	882,02
12.	Sołectwo Stare Dębno	3 511,00	1 710,95	48,7	1 800,05
13.	Sołectwo Trzebiszyn	5 450,00	5 434,98	99,7	15,02
14.	Sołectwo Tychowo	8 818,00	5 073,19	57,5	3 744,81
15.	Sołectwo Tyczewo	13 709,00	9 991,13	72,9	3 717,87
16.	Sołectwo Warnino	5 133,00	537,09	10,5	4 595,91
17.	Sołectwo Wicewo	8 661,00	2 721,88	31,4	5 939,12
18.	Sołectwo Zaspy Wielkie	4 979,00	1 978,98	39,7	3 000,02
19.	Sołectwo Czarnkowo	5 400,00	4 971,50	92,1	428,50
OGÓLEM		128 385,00	83 546,75	65,1	44 838,25

Plan wydatków sołectw w uchwale budżetowej na rok 2008 wynosił 61.050,00 zł (założono po 2.400 zł dla każdego sołectwa + 10.500 zł nagrody z tytułu uczestnictwa w zawodach sołeckich w 2007r. + 4.950 zł dodatkowo dla sołectw utrzymujących świetlice na pokrycie wydatków związanych m.in. z zużyciem energii elektrycznej i wody. Plan wydatków został zwiększony o środki nie wykorzystane przez poszczególne sołectwa w roku 2007 w wysokości 38.866 zł oraz o środki pozyskane:

1) z Fundacji Wspomagania Wsi z siedzibą w Warszawie w wysokości 10.972,00 zł, z tego dla :

- Sołectwa Trzebiszyn - 2.000 zł na realizację programu „Pożyteczne ferie”
- Sołectwa Kowalki - 2.982 zł na realizację programu „Pożyteczne wakacje”
- Sołectwa Smęcino - 2.998 zł na realizację programu „Pożyteczne wakacje”
- Sołectwa Bukówko – 2.992 zł na realizację programu „Pożyteczne wakacje”

2) z Fundacji Nauka dla Środowiska w wysokości 13.627,00 zł dla:

- Sołectwa Bukówko – 4.150,00 zł na projekt „Podajmy sobie ręce – zróbmy coś dla dzieci ze wsi”
- Sołectwa Tyczewo – 5.171,00 zł na projekt „Z podwórka na boisko”
- Sołectwa Tychowo – 4.306,00 zł na projekt „Weźmy sprawy w swoje ręce”

3) otrzymane darowizny w kwocie 3.870,00 zł, z tego na organizację festynów dla Sołectwa Bukówko – 3.670,00 zł i organizację festynów w Sadkowie – 200,00 zł.

Środki finansowe przyznane na poszczególne sołectwa wydatkowano przede wszystkim na utrzymanie świetlic wiejskich (zakup energii elektrycznej, wody, opału, opłacenie abonamentu telefonicznego, materiałów do remontu, narzędzi do prac porządkowych itp.), wyposażenia świetlic, utrzymanie boisk i terenów rekreacyjnych, zakup paliwa do kosiarek, trawy, sadzonek, sprzętu sportowego, organizację imprez okolicznościowych, wycieczek, itp.

Dział 751 – Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa

Wykonanie planu – 74,9 %. Wydatkowano kwotę **5.124,20 zł**. Wydatki były finansowane dotacjami i związane z aktualizacją spisu wyborców (1,015,00 zł) oraz z wyborami uzupełniającymi do rady gminy – 4.109,20 zł.

Dział 754 – Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa

Wykonanie planu wydatków – 70,6 % w kwocie **152.171,69 zł**. Wydatki w tym dziale: zakup laptopa na potrzeby Posterunku Policji w Tychowie – 2.500,00 zł, na utrzymanie Ochotniczej Straży Pożarnej – 97.111,85 zł, na obronę cywilną – 6.677,31 zł, wydatki na utrzymanie straży gminnej – 45.382,53 zł oraz wydatki związane z zarządzaniem kryzysowym – 500,00 zł (zakup materiałów budowlanych do remontu mieszkania zniszczonego przez wybuch gazu).

Dział 756 – Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nie posiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem

Wykonanie planu – 95,9 % na kwotę **60.842,74 zł**. Wydatki w tym dziale dotyczą kosztów związanych z poborem podatków i opłat, w tym również z windykacją należności (m.in. doręczanie wezwań, upomnień, koszty egzekucyjne).

Za pobór podatków w drodze inkasa wypłacono sołtysom kwotę 39.000,50 zł.

Dział 757 – Obsługa długu publicznego

Wykonanie planu – 45,2 %. Realizacja wydatków w kwocie **55.671,91 zł** związana była z płatnością odsetek od kredytów zaciągniętych w latach poprzednich na realizację zadań inwestycyjnych. Niskie wykonanie wynika z faktu, że w projekcie budżetu założono również odsetki od planowanych kredytów na inwestycje. W rezultacie wzięty został tylko kredyt w wysokości 700.000 zł na budowę ulicy Parkowej w Tychowie (został uruchomiony 16 czerwca 2008r).

Dział 758 – Różne rozliczenia

W tym dziale planowana była rezerwa ogólna w wysokości 120.000 zł. W roku 2008 rozdysponowano kwotę w wysokości 113.000,00 zł.

Dział 801 – Oświata i wychowanie i dział 854 Edukacyjna opieka wychowawcza

Na oświatę i wychowanie oraz edukacyjną opiekę wychowawczą wydatkowano ogółem **5.955.231,26 zł**, w tym na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń 3.841.627,61 zł, co stanowi 64,5 % ogółu wydatków bieżących w tych działach. Wykonanie wydatków na oświatę i wychowanie stanowiło 98,4% planu, na edukacyjną opiekę wychowawczą - 83,1 % planu (w tym 80,4% stanowiło wykonanie

wydatków na stypendia). Niższe niż planowane wykonanie wydatków na stypendia spowodowane było mniejszą liczbą złożonych wniosków, poza tym część wnioskodawców nie spełniała ustawowego kryterium dochodowego. Dowóz uczniów do szkół wyniósł 381.592,95 zł. Wydatki na oświatę i edukacyjną opiekę wychowawczą realizowane przez Urząd Gminy dotyczyły pokrycia kosztów przewozu dzieci na turnieje i zawody – 1.484,00 zł, dofinansowania pracodawcom kosztów kształcenia pracowników młodocianych – 7.751,66 zł, wypłaty stypendium socjalnego dla uczniów - 333.940,00 zł oraz remontu Szkoły Podstawowej w Tychowie – 148.806,24 zł. W ramach remontu zrealizowano:

- wykonanie wewnętrznej instalacji elektrycznej (PHU"KOMPEL" Białogard) – 66.200,00 zł,
- modernizacja układu pomiarowo-licznika (PHU ELEKTRA BIS Białogard) – 1.640,00 zł,
- nadzór nad wykonaniem wymiany wewnętrznej instalacji elektrycznej (UPiN A. Kisiel Koszalin) – 1.986,00 zł,
- wymiana stolarki drzwiowej wewnętrznej 22 szt (UZO St.Mazur Tychowo) – 28.978,54 zł (po potrąceniu kwoty 411,46 zł z tytułu opóźnienia w wykonaniu umowy),
- wykonanie powłok malarskich emulsyjnych i olejnych wewnętrznych ścian i sufitów (UZO St.Mazur Tychowo) – 50.001,70 zł (kwota obniżona po negocjacjach, wg umowy i kosztorysu wykonawczego na roboty dodatkowe należność wynosiła 96.969,61 zł).

Wydatki poniesione na utrzymanie poszczególnych placówek oświatowych przedstawia poniższa tabela:

	W y d a t k i					
	Płace i pochodne	ZFSS	pozostałe wydatki rzeczowe	dowóz uczniów	dokształcanie nauczycieli	razem
Gimnazjum Tychowo, w tym:	1 147 605,00	62 041,00	367 258,28	97 788,00	6 446,85	1 681 139,13
- Gimnazjum	1 021 182,00	55 944,00	285 515,29	97 788,00	6 236,85	1 466 666,14
- stołówka szkolna	99 817,00	4 120,00	60 593,00			164 530,00
- świetlica szkolna	25 992,00	1 977,00	3 137,00		210,00	31 316,00
- Projekt "Szkoła równych szans"	614,00	-	18 012,99			18 626,99
Szkoła Podstawowa w Tychowie, w tym:	1 383 214,73	100 820,00	291 463,92	194 960,35	9 006,00	1 979 465,00
- Szkoła Podstawowa	1 382 643,13	100 820,00	268 240,30	194 960,35	9 006,00	1 955 669,78
- stołówka szkolna			14 723,62			14 723,62
- Projekt "Szkoła równych szans"	571,60	-	8 500,00			9 071,60
Zespół Szkół w Dobrowie, w tym:	859 841,22	55 107,00	208 332,89	88 844,60	4 450,48	1 216 576,19
- Gimnazjum	175 034,11	20 366,00	63 314,52	88 844,60	4 450,48	352 009,71
- Szkoła Podstawowa	616 842,26	31 058,00	135 483,02			783 383,28
- stołówka szkolna	35 895,15	1 609,00	7 069,60			44 573,75

- świetlica szkolna	32 069,70	2 074,00	2 465,75			36 609,45
Przedszkole	450 966,66	21 895,00	111 179,65	-	2 027,73	586 069,04
Wydatki bieżące na oświatę - realizowane przez Urząd Gminy			491 981,90			491 981,90
razem	3 841 627,61	239 863,00	1 470 216,64	381 592,95	21 931,06	5 955 231,26

W dziale oświata i wychowanie zrealizowano III etap programu finansowanego w całości ze środków unijnych ‘Szkoła równych szans’ – 27.698,59 zł.

Dział 851 – Ochrona zdrowia

Wykonanie planu – 97,8%. Na ochronę zdrowia wydatkowano ogółem **103.202,94 zł** na realizację zadań związanych z Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, z tego na zwalczanie narkomanii kwotę 3.984,00 zł i przeciwdziałanie alkoholizmowi kwotę 99.218,94 zł. Z zaplanowanych środków na wydatki nie wykorzystano 2.356,06 zł. Kwota ta wraz z kwotą 15.679,46 zł - uzyskanych w 2008r. ponadplanowych dochodów z tytułu wpływów z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż alkoholu zostanie przeznaczona w roku 2009 na realizację zadań programu.

Zrealizowane wydatki dotyczyły:

Zwalczania narkomanii – wydatkowano **3.984,00 zł**, z tego na:

- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych (konsultacje terapeutyczne) – **3.600,00 zł**,
- poradnictwo na temat przeciwdziałania narkomanii – **384,00 zł**.

Przeciwdziałania alkoholizmowi – wydatkowano kwotę **99.218,94 zł** na:

- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu (prowadzenie pomocy indywidualnej z zakresu terapii w Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym w Tychowie, konsultacje terapeutyczne, udział w szkoleniach) – **5.625,13 zł**,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie (terapia uzależnień, poradnictwo logopedyczne i psychologiczne), – **14.832,00 zł**,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym m.in. prowadzenie zajęć sportowych pozalekcyjnych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych, prowadzenie i finansowanie 6 świetlic środowiskowych z realizacją programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży w miejscowościach Tychowo, Kowalki, Smęcino, Pobądz, Sadkowo, Trzebiszyn - **67.694,43 zł**,
- pozostałe wydatki (koszt obsługi koordynatora, wynagrodzenia za posiedzenia komisji, opłaty pocztowe, itp.) – **11.067,38 zł**.

Dział 852 – Pomoc społeczna

Wykonanie planu – 93,7%. Wydatki zrealizowano w kwocie **4.040.721,38 zł**, z czego wydatki sfinansowane z dotacji – 3.507.067,40 zł. W ramach pomocy społecznej środki finansowe wydatkowano na:

- domy pomocy społecznej – **48.834,52 zł** (finansowane ze środków własnych),
- świadczenia rodzinne - ogółem wydatkowano **2.558.451,90 zł** (finansowane dotacją), z czego na:
  - ✓ wypłatę zasiłków rodzinnych i dodatków do zasiłków - 2.192.672,30 zł,
  - ✓ zaliczka alimentacyjna i fundusz alimentacyjny – 268.970,00 zł,
  - ✓ składki emerytalno-rentowe dla osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne – 22.429,20 zł,
  - ✓ wydatki bieżące ponoszone w związku z realizacją świadczeń rodzinnych – 74.380,40 zł,
- składki zdrowotne – **17.724,54 zł** (finansowane dotacją),
- zasiłki oraz składki na ubezpieczenia społeczne – **715.768,78 zł**, (finansowane z dotacji – 652.736,78 zł i środków własnych – 63.032,00 zł),
- dodatki mieszkaniowe – **37.698,23 zł** (finansowane ze środków własnych),
- usługi opiekuńcze – **79.017,02 zł** (finansowane ze środków własnych – 70.317,02 zł i dotacji – 8.700,00 zł); są to koszty wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń 2 pielęgniarek środowiskowych, które wykonują usługi opiekuńcze dla osób starszych, chorych, niepełnosprawnych. Pozostałe koszty związane z dojazdami do podopiecznych, utrzymaniem samochodu i inne pokrywane są przez stronę niemiecką w ramach zawartego porozumienia ze Stacją Johanniter oraz koszty specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.
- dożywianie dzieci i zasiłki celowe na przygotowanie posiłku – **250.990,51 zł** (finansowane ze środków własnych – 101.000,00 zł i dotacji – 149.990,51 zł),
- świadczenia społeczne związane z pracami społeczno-użytecznymi – **20.000,70 zł** (finansowane ze środków własnych),
- jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej – **5.443,60 zł** (finansowane ze środków własnych),
- utrzymanie ośrodka pomocy społecznej – **306.791,58 zł**, (wydatki finansowane z dotacji – 119.463,67 zł i ze środków własnych).

Dział 853 –Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej

Wykonanie planu 73,5%. Ogółem w tym rozdziale wykonano wydatki na kwotę **123.853,57 zł**. Wydatkowano kwotę 8.000,00 zł jako dotację dla Stowarzyszenia „AMICUS” (otwarty konkurs ofert) na zadania związane z opieką nad osobami niepełnosprawnymi. Zgodnie z podpisaną umową Stowarzyszenie prowadziło zajęcia rehabilitacyjne w sali rehabilitacyjnej przy Gimnazjum w Tychowie i w Ośrodku Szkolno - Wychowawczym w Kowalkach. Ponadto organizowano wyjazdy dzieci ze świetlic środowiskowych z Dobrowa, Kowalek, Pobądzia, Tychowa i Sadkowa na basen do Świdwina.

W tym rozdziale wykonane były również wydatki związane z realizowanymi przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tychowie projektami: „Rodzina Razem” PO Kapitał Ludzki w kwocie 86.348,87 zł i „Uczeń na wsi” w kwocie 24.166,94 zł

(wydatek niewygasający, GOPS realizuje zadanie do września 2009r.) oraz projekt „A po szkole jest świetlica..” w kwocie 5.337,76 zł.

Dział 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

Wykonanie planu 94,5 %. Wydatkowano ogółem **414.927,98 zł**, z czego na wydatki związane z oświetleniem ulic i dróg – 225.646,86 zł i na dopłatę z budżetu Gminy do ceny ścieków dla spółki Regionalne Wodociągi i Kanalizacja w Białogardzie – 168.878,32 zł. Ponadto w tym dziale zrealizowane zostały wydatki na wykonanie analizy osiadania powierzchni wysypiska w Warninie – 3.586,80 zł, oczyszczanie miast i wsi oraz utrzymanie zieleni – 8.134,10 zł, na wyłapywanie bezdomnych zwierząt – 8.681,90 zł.

Dział 921 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego

Wykonanie planu 99,9 %. Na wydatki w tym dziale przeznaczono ogółem kwotę **427.813,28 zł**, z czego na dotacje podmiotowe dla instytucji kultury:

- Gminny Ośrodek Kultury w Tychowie – na zadania w zakresie kultury – 151.070,00 zł i na utrzymanie domu kultury i świetlic wiejskich – 144.750,00 zł,
  - Biblioteka Publiczna Gminy Tychowo – 102.600,00 zł.
- Pozostałe wydatki dotyczyły realizacji projektu „Polsko-niemieckiej współpracy młodzieży” – 19.730,13 zł (wydatki zostaną zrefundowane w 2009r.) oraz remontu świetlic w Słoninie i Kikowie – 9.663,15 zł.

Dział 926 – Kultura fizyczna i sport

Wykonanie planu 100 % na kwotę **207.835,12 zł**. Wydatki w tym dziale dotyczą utrzymania obiektów sportowych – 41.191,42 zł (GOSiGK), zadań w zakresie kultury fizycznej i sportu – 61.643,70 zł (GOSiGK), oraz na zadania z zakresu upowszechniania kultury fizycznej – 105.000,00 zł.

Na dotacje dla organizacji pozarządowych realizujących zadania z zakresu upowszechniania kultury fizycznej wydatkowano kwotę 105.000,00 zł, z tego:

- GMLKS „GŁAZ” Tychowo - 79.000,00 zł,
- LKS „GRAF” Bukówko – 11.000,00 zł,
- LZS „GRYF” Dobrowo – 9.000,00 zł,
- Uczniowski LKS Tychowo – 3.000,00 zł,
- Uczniowski LKS „TRYGŁAW” – 3.000,00 zł.

Dotacje wykorzystano w całości. Przeznaczono je m.in. na prowadzenie systematycznych treningów drużyn piłkarskich, drużyn tenisa stołowego, sekcji lekkiej atletyki, drużyny siatkarzy, organizowano mecze piłki nożnej i siatkowej, organizowano imprezy sportowo-rekreacyjne i turnieje halowe dla dzieci i młodzieży.

1.3.2. Wydatki inwestycyjne

Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem wynosił 14,3 %. Na inwestycje wydatkowano **2.577.524,70 zł** i stanowiło to 55,2 % wykonania planu.

Wykonanie wydatków inwestycyjnych:

1) Przebudowa ulicy Parkowej w Tychowie - 969.922,82 zł

Wykonanie planu 100%. W latach 2006 i 2007 wydatkowano kwotę 24.000 zł na dokumentację (projekty techniczne, kosztorysy, mapy, pozwolenia na budowę). W pierwszej połowie 2008r. wykonano przebudowę z odwodnieniem części ulicy (m.in. roboty ziemne, roboty nawierzchniowe, odwodnienie ulicy) oraz wybudowano kanalizację deszczową. Wartość tych robót wyniosła 917.726,10 zł. Ponadto wydatkowano 2.196 zł na prace geodezyjne i 10 zł za dziennik budowy. Dodatkowo zrealizowano budowę chodnika wzdłuż przebudowanej ulicy o wartości 49.990,72 zł.

2) Przebudowa ulicy Polnej w Tychowie - 4.900,00 zł

Na wykonanie dokumentacji w latach 2006-2007 wydatkowano kwotę 21.000 zł. Z zaplanowanych wydatków na 2008r. w wysokości 303.900 zł wykonano 4.900,00 zł (dokumentacja). Realizacja przebudowy ulicy Polnej planowana jest w 2009r. w ramach Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych 2008-2011.

3) Przebudowa ulicy Topolowej w Tychowie - 224,57 zł

W latach 2006-2007 wydatkowano kwotę 30.000 zł na wykonanie dokumentacji. Na 2008r. zaplanowano kwotę 574.100 zł, z czego wykonano 224,57 zł (dokumentacja – wykonanie map). Realizacja przebudowy planowana jest w 2009r. w ramach Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych 2008-2011.

4) Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych – droga gminna w Wicewie – 129.422,82 zł

Inwestycja dotyczyła modernizacji drogi gminnej w Wicewie o długości 711,23 mb i szerokości do 4,0 m polegającej na utwardzeniu kruszywem kamiennym wraz z 12 zjazdami do pól i zabudowań. Wydatki na projekt techniczny i kosztorys zostały zrealizowane w 2007r. w wysokości 7.953 zł. Wartość robót, nadzoru i prac geodezyjnych wyniosła 129.422,82 zł. Do tej inwestycji Gmina otrzymała dofinansowanie ze środków Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych w wysokości 72.642,31 zł.

5) Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych – droga gminna w Bukówku – 11.410,86 zł

Inwestycja dotyczy przebudowy istniejącej drogi gminnej – dojazdowej do gruntów rolnych w Bukówku. W 2009r. wymieniona zostanie nawierzchnia gruntowa na nawierzchnię z kruszywa kamiennego i częściowo asfaltową z profilowaniem i odwodnieniem powierzchniowym drogi. Szacunkowe nakłady wyniosą 344.931 zł. W 2008r. wydatkowano kwotę 11.410,86 zł na dokumentację.

6) Budowa chodnika przy ul. Mroczkiewicza w Tychowie – 15.678,70 zł

Inwestycja dotyczy budowy chodnika o długości ok.1,5 km. Chodnik zapewni bezpieczeństwo osobom pieszym, poruszającym się do i z osiedla przy ulicy Mroczkiewicza. W 2008r. wykonano prace geodezyjne i dokumentację. Realizacja budowy chodnika nastąpi w roku 2009.

7) Przebudowa istniejącego systemu grzewczego w Zespole Szkół w Dobrowie - 1.388,00 zł

Na dokumentację techniczną, kosztorysy, pozwolenie na budowę, audyt energetyczny i studium wykonalności wydatkowano w roku 2005 - 30.666 zł i w roku 2006 – 18.300 zł. W 2007r. wydatkowano 4.270 zł na przedłużenie ważności części dokumentacji. W 2008r. wydatkowano kwotę 1.388,00 zł na uzupełnienie

dokumentacji. Planowane jest złożenie wniosku partnerskiego ze Związkiem Miast i Gmin Dorzecza Parsęty o dofinansowanie zadania ze środków unijnych (Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko).

8) Termomodernizacja budynku Przedszkola w Tychowie - 2.547,00 zł

Zadanie polega na zwiększeniu izolacyjności cieplnej i akustycznej budynku poprzez ocieplenie przegród zewnętrznych – ścian. Szacunkowy koszt inwestycji wyniesie 247.548 zł. W 2008r. wykonano część dokumentacji (audyt energetyczny). Planowane jest złożenie wniosku partnerskiego ze Związkiem Miast i Gmin Dorzecza Parsęty o dofinansowanie zadania ze środków unijnych (Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko).

9) Termomodernizacja budynku Gminnego Ośrodka Kultury w Tychowie - 16.937,52 zł

Zadanie polegające na zwiększeniu izolacyjności cieplnej i akustycznej budynku GOK poprzez ocieplenie przegród zewnętrznych – ścian, stropodachu i wymianę częściową stolarki okiennej i drzwiowej. Szacunkowy koszt inwestycji wyniesie 971.670 zł. W roku 2008 wykonano część dokumentacji (audyt energetyczny). Planowane jest złożenie wniosku partnerskiego ze Związkiem Miast i Gmin Dorzecza Parsęty o dofinansowanie zadania ze środków unijnych (Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko).

10) Budowa obiektu rekreacyjno-sportowego w ramach programu „Moje boisko – Orlik 2012” przy ul. Mickiewicza w Tychowie - 1.142.813,55 zł

W ramach realizacji tego zadania wybudowano kompleks dwóch boisk – boiska piłkarskiego o nawierzchni syntetycznej z ogrodzeniem oraz boiska wielofunkcyjnego do gry w siatkówkę i koszykówkę z wyposażeniem w niezbędny sprzęt sportowy, budynek zaplecza sanitarno-szatniowego, plac zabaw i sześć słupów oświetleniowych. Całkowity koszt zadania wyniósł 1.142.813,55 zł, z czego na roboty budowlane wydatkowano 999.995,40 zł, zakup modułów szatniowo-socjalnych 125.528,24 zł, pozostałe wydatki dotyczyły prac geodezyjnych i dokumentacji. Inwestycja była realizowana w ramach programu „Moje boisko – ORLIK 2012”. Gmina otrzymała dofinansowanie tej inwestycji z Urzędu Marszałkowskiego 333.000,00 zł i z Urzędu Wojewódzkiego (dotacja) 332.643,19 zł.

Planowane do realizacji inwestycje: budowa mieszkań socjalnych, dobudowa szatni do Szkoły Podstawowej w Tychowie, rekultywacja składowiska odpadów w Warninie, likwidacja mogilnika w Drzonowie, modernizacja budynku Gminnego Ośrodka Kultury (w roku 2008r. nie uzyskano dofinansowania tych inwestycji) i budowa ogrodzenia boiska w Bukówku (zmiana koncepcji) - zostały przeniesione do realizacji w latach 2009-2010.

11) Zakupy inwestycyjne - 252.278,86 zł

Zrealizowane w 2008r. wydatki na zakupy inwestycyjne:

- 1) zakup i instalacja monitoringu w Gimnazjum w Tychowie – 8.702,87 zł (dofinansowanie z Urzędu Wojewódzkiego w kwocie 6.400,00 zł),
- 2) zakup w ramach dotacji na świadczenia społeczne kserokopiarki w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Tychowie – 4.480,00 zł,

- 3) zakup autobusu do przewozu osób niepełnosprawnych – 229.116,00 zł, zakup na koniec roku 2008 zaewidencjonowany jako wydatek niewygasający. Dostawca wywiązał się z umowy dopiero 9.01.2009r. (zgodnie z umową dostawy należało dokonać do 30 listopada 2008r.). W związku z tym w 2009r. naliczono kary umowne i ostateczny koszt zakupu wyniósł 211.244,95 zł. Zakup autobusu był dofinansowany z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w kwocie 156.739,53 zł, środki własne stanowiły kwotę 54.505,42 zł.
- 4) zakup 2 namiotów do wykorzystywania przy organizowaniu imprez sportowo-rekreacyjnych (GOSIGK) – 9.979,99 zł.

12) Wpłata na fundusz celowy Policji na dofinansowanie zakupu samochodu dla Posterunku Policji w Tychowie – **30.000,00 zł.**

Zestawienie zadań inwestycyjnych wraz z informacją o stopniu ich realizacji ilustruje Załącznik Nr 2 część II „Wydatki inwestycyjne”.

2. Przychody i rozchody budżetu, dług publiczny

2.1. Przychody i rozchody budżetu, wynik finansowy

Na dzień 31.12.2008r. przychody Gminy wyniosły **1.343.129,00 zł** (wykonanie planu 46,4%), były to wolne środki z lat ubiegłych oraz kredyt w kwocie 700.000,00 zł na budowę ulicy Parkowej w Tychowie. Pozostała kwota planowanego kredytu (1.550.000 zł) nie została zaciągnięta w związku z przesunięciem realizacji inwestycji, do których nie otrzymano dofinansowania - na lata przyszłe. Planowane rozchody budżetu w kwocie 590.600 zł dotyczyły spłat kredytów i pożyczki (wykonanie – 571.000 zł). Niższe wykonanie spłat rat wynikało z harmonogramu spłat pożyczki zawartego w umowie z Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

W rozliczeniu dochodów (18.591.628,22 zł) i wydatków (17.996.320,29 zł) **wypracowano nadwyżkę budżetową w kwocie 595.307,93 zł.** Natomiast w rozliczeniu dochodów, przychodów oraz wydatków i rozchodów wynik budżetu stanowi nadwyżka w kwocie **1.367.436,93 zł.**

2.2. Dług publiczny

2.1.1. Kredyty i pożyczki

Zadłużenie gminy z tytułu zaciągniętych kredytów długoterminowych na dzień 31.12.2008r. wynosiło **1.179.000,00 zł**, w tym:

- 350.000,00 zł kredyt z Banku Ochrony Środowiska S.A. w Warszawie Oddział w Koszalinie na budowę gimnazjum z halą sportową w Tychowie (ostatnia rata),
- 650.000,00 zł kredyt z Banku Gospodarstwa Krajowego w Warszawie na budowę ulicy Parkowej w Tychowie,
- 179.000,00 zł pożyczka z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Koszalinie na dofinansowanie zakupu samochodu strażackiego dla OSP w Tychowie.

2.1.2. Udzielone poręczenia

Gmina udzieliła poręczeń spłat zobowiązań na kwotę **11.240.240,03 zł**, w tym poręczenie udzielone w okresie sprawozdawczym 5.700.817,78 zł.

Poręczenia dotyczyły weksli wystawionych przez:

- 1) Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Pomorza Środkowego o wartości **30.000 zł**, poręczenie dotyczyło zabezpieczenia zwrotu pożyczki udzielonej przez Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Pomorza Środkowego w Koszalinie dla Fundacji Środkowopomorska Grupa Działania na realizację projektu „Pilotażowy Program Leader+” (do 31.12.2008r.),
- 2) Regionalne Wodociągi i Kanalizacja Spółka z o.o. na zabezpieczenie spłaty pożyczki zaciąganej z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na realizację projektu „Zintegrowana gospodarka wodno-ściekowa w Dorzeczu Parsęty” do wysokości **1.702.462,00 zł** (do 30.06.2018r.),
- 3) Regionalne Wodociągi i Kanalizacja Spółka z o.o. na zabezpieczenie spłaty pożyczki zaciąganej z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na realizację projektu „Zintegrowana gospodarka wodno-ściekowa w Dorzeczu Parsęty” do wysokości **3.765.779,85 zł** (do 1.07.2022r.),
- 4) Związek Miast i Gmin Dorzecza Parsęty na zabezpieczenie spłaty pożyczki zaciąganej z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na realizację projektu „Zintegrowana gospodarka wodno-ściekowa w Dorzeczu Parsęty” do wysokości **41.180,40 zł** (do 1.07.2022r.),
- 5) Związek Miast i Gmin Dorzecza Parsęty na zabezpieczenie spłaty **pożyczki płatniczej** zaciąganej z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na realizację projektu „Zintegrowana gospodarka wodno-ściekowa w Dorzeczu Parsęty” do wysokości **5.700.817,78 zł** (do 31.12.2012r.); poręczenie to nie jest wliczane do kwoty długu publicznego (pożyczka płatnicza na prefinansowanie).

2.1.3. Zobowiązania wymagalne

Urząd Gminy i pozostałe jednostki organizacyjne gminy nie posiadały na dzień 31.12.2008r. zobowiązań wymagalnych.

2.1.4. Wskaźniki zadłużenia

Splacone w ciągu roku budżetowego raty kwot zadłużenia wraz z należnymi odsetkami, w stosunku do dochodu, wyniosły:

a) dochód planowany na 2008r.	18.653.484,98 zł,
b) dochód wykonany w 2008r.	18.591.628,22 zł,
c) splacone raty nominalnych kwot zadłużenia	571.000,00 zł,
d) przypadające do spłaty należne odsetki (plan)	123.167,00 zł,
e) zapłacone odsetki	55.671,91 zł,
f) wskaźnik przypadających do spłaty rat z planowanymi odsetkami do planowanego dochodu	3,7%,
g) wskaźnik zrealizowanej spłaty długu do wykonanego dochodu	3,4%.

Wskaźnik rocznej spłaty zadłużenia do planowanego dochodu gminy wynosił **3,7 %** (zgodnie z art.169 ustawy o finansach publicznych łączna kwota przypadających w danym roku budżetowym spłat rat kredytów i pożyczek wraz z należnymi odsetkami od kredytów i pożyczek nie może przekroczyć 15 % planowanych na dany rok dochodów).

Wskaźnik długu publicznego do planowanego dochodu gminy wynosił **6,3 %** (bez poręczeń), a z poręczeniami **36,0%** (zgodnie z art. 170 ustawy o finansach publicznych w trakcie roku budżetowego łączna kwota długu publicznego jst na koniec kwartału nie może przekraczać 60% planowanych w danym roku budżetowym dochodów tej jednostki).

Zestawienie dochodów, przychodów, wydatków i rozchodów związanych z finansowaniem niedoboru i rozdysponowaniem nadwyżki przedstawia załącznik Nr 3.

3. Przychody i wydatki Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Przychody GFOŚiGW w 2008r. wyniosły **54.116,91 zł**, w tym środki obrotowe na początek roku – 34.741,83 zł. Koszty powstałe w tym okresie to kwota **8.425,73 zł** i dotyczyły:

- 1) edukacji ekologicznej i propagowania działań proekologicznych – 1.190,00 zł,
- 2) wspomaganie systemów gromadzenia i przetwarzania danych związanych z dostępem do informacji o środowisku – 378,20 zł,
- 3) urządzania i utrzymania terenów zieleni – 1.368,23 zł,
- 4) gospodarki odpadami i ochrony powierzchni ziemi – 5.489,30 zł.

Stan środków obrotowych na dzień 31.12.2008r. wynosił **45.691,18 zł**.

Wykonanie przychodów i kosztów Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej przedstawia załącznik Nr 4.

4. Dochody własne jednostek budżetowych Gminy

W 2008r. jednostki budżetowe Gminy Tychowo wykonały dochody własne i sfinansowały nimi wydatki na kwotę **382.281,04 zł** (94,9% planu). Wydatki przeznaczone były przede wszystkim na żywienie w stołówkach szkolnych (314.443,48 zł). Na koniec okresu sprawozdawczego stan środków pieniężnych na rachunkach bankowych wynosił **33.683,36 zł**.

Szczegółową informację o wykonaniu planu dochodów i wydatków z rachunków dochodów własnych poszczególnych jednostek budżetowych gminy przedstawia załącznik nr 5.

5. Udzielone ulgi, odroczenia i umorzenia w zakresie podatków

W okresie od 01.01.2008r. do 31.12.2008r. gmina utraciła z tytułu obniżenia maksymalnych stawek w podatku rolnym, od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych kwotę **449.460,40 zł** (w roku ub. 324.920,75 zł), a z tytułu stosowanych ulg, umorzeń i odroczeń tych podatków kwotę 95.286,19 zł (w roku ub. 62.774,28 zł).

Na utracone dochody w wyniku obniżenia stawek wpłynęły przyjęte uchwałami Rady Gminy, stawki niższe od górnych stawek kwotowych w podatkach i opłatach lokalnych określonych przez Ministra Finansów:

- w podatku rolnym (203.130,37 zł) zastosowano jako podstawę naliczenia podatku średnią cenę skupu żyta w wysokości 45,00 zł, podczas gdy maksymalna cena wynosiła 58,29 zł,

- w podatku od nieruchomości (220.604,93 zł); największe uszczuplenie nastąpiło w podatku za pozostałe grunty (180.680,50 zł) – przyjęto stawkę 0,23 zł za 1 m², podczas gdy maksymalna wynosiła 0,35 zł za 1 m²,
- w podatku od środków transportowych (25.725,10 zł), również w wyniku przyjęcia niższych stawek.

Na obniżenie dochodów z tytułu zastosowania ulg, umorzeń i odroczeń wpłynęły:

1) udzielone ulgi – 84.419,28 zł:

- w podatku rolnym - 50.104,00 zł; zwolnienie z tytułu prowadzenia działalności rolniczej w zakresie produkcji mleka – 8 osób,
- w podatku od nieruchomości - 34.315,28 zł; zwolnienie z tytułu przekazania na rzecz Skarbu Państwa budynków gospodarczych lub ich części w celu uzyskania emerytury lub renty lub z tytułu prowadzenia w nich działalności rolniczej przez podatnika podatku rolnego na gruntach nie stanowiących gospodarstwa rolnego (52 osoby),

2) umorzenia – 5.560,91 zł:

- w podatku rolnym – 1.426,01 zł; 8 osobom fizycznym ze względu na trudną sytuację finansową,
- w podatku od nieruchomości - 4.134,90 zł; 24 osobom fizycznym ze względu na trudną sytuację finansową,

3) odroczenia – 5.306,00 zł.

W roku 2008r. wpłynęło ogółem 90 podań (w ub.r. 90), z tego:

- o odroczenie terminu płatności - 8 podań (załatwione pozytywnie),
- o umorzenie zaległości podatkowych – 81 podań (72 załatwione pozytywnie).

Ponadto wydano 18 decyzji w sprawie zwolnienia z podatku na okres 5 lat z tytułu zakupu gruntów.

Rozpatrzono 197 wniosków złożonych przez producentów rolnych o zwrot części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej. Łącznie dokonano zwrotu podatku akcyzowego w wysokości 448.366,69 zł.

6. Udzielone ulgi, odroczenia i umorzenia w zakresie należności pieniężnych, do których nie stosuje się przepisów ustawy – Ordynacja podatkowa

W roku 2008 udzielono ulgi, odroczenia i umorzenia należności pieniężnych, do których nie stosuje się przepisów ustawy Ordynacja podatkowa w zakresie:

- a) umorzenia – 300 zł** (mandat karny – 1 osoba),
- b) odroczenia - 300zł** (mandat karny – 2 osoby).

II. INFORMACJA O PRZEBIEGU WYKONANIA PLANU FINANSOWEGO SAMORZĄDOWYCH INSTYTUCJI KULTURY

1. Wykonanie planu przychodów i wydatków instytucji kultury – Gminnego Ośrodka Kultury w Tychowie

Na zadania w zakresie kultury w okresie sprawozdawczym GOK otrzymał dotację z budżetu Gminy w wysokości 151.070,00 zł i zgromadził dochody własne w wysokości 26.048,87 zł (łącznie ze środkami z poprzedniego roku). Na wydatki przeznaczono kwotę w wysokości **174.718,67 zł** (100% planu).

Środki finansowe wydatkowano na:

- wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń pracowników (2,5 etatu) – 81.677,08 zł,
- wynagrodzenia bezosobowe (umowy zlecenia m.in. na prowadzenie nauki tańca, prowadzenie zespołów amatorskich i akompaniament muzyczny, prowadzenie zajęć plastycznych) – 38.581,72 zł,
- zakup materiałów biurowych i do obsługi imprez kulturalnych oraz wyposażenia – 15.571,75 zł,
- zakup usług pozostałych (pocztowe, transportowe, bankowe, projekcje filmów, koncerty itp.) – 23.157,12 zł,
- usługi telefoniczne – 2.394,36 zł,
- delegacje służbowe – 6.486,98 zł,
- odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych – 2.266,53 zł,
- szkolenia pracowników – 440,00 zł,
- zakup akcesoriów komputerowych – 4.143,13 zł.

Na bieżące utrzymanie Domu Kultury i świetlic Gminny Ośrodek Kultury w analizowanym okresie posiadał środki w wysokości **154.671,43 zł**, w tym dotacja z budżetu Gminy – 144.750,00 zł.

Wydatkowano kwotę **151.707,08 zł** (100% planu) na:

- wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń (2 etaty oraz dopłata do płac pracowników robót publicznych) – 57.014,20 zł,
- zakup materiałów, głównie oleju opałowego do ogrzewania budynku - 43.116,46 zł,
- zakup energii – 16.849,46 zł,
- usługi remontowe – 24.175,58 zł,
- pozostałe usługi (komunalne, obsługa kotłowni) – 8.427,16 zł,
- składki na ubezpieczenie mienia – 311,00 zł,
- odpis na ZFŚS – 1.813,22 zł,

Na dzień 31.12.2008r. Gminny Ośrodek Kultury nie posiadał należności i zobowiązań wymagalnych.

Gminny Ośrodek Kultury realizował swoje zadania statutowe w zakresie prowadzenia działalności kulturalnej - upowszechniania i rozbudzania zainteresowań i potrzeb kulturalnych społeczności, tworzenia warunków do aktywnego uczestnictwa dzieci i młodzieży w życiu kulturalnym Gminy i regionu, rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego, szczególnie dzieci i młodzieży, organizacji imprez kulturalnych, itp. Działalność prowadzona była przede wszystkim w budynku GOK i w świetlicach

wiejskich na terenie Gminy. Imprezy kulturalne prowadzone były zgodnie z Kalendarzem imprez na rok 2008. Organizowane były wystawy, recitale, konkursy, przeglądy, koncerty itp. Dla dzieci i młodzieży utworzono sekcje wokalne i muzyczne, sekcję taneczną i sekcję plastyczną.

Wykonanie przychodów i wydatków, a także stan należności i zobowiązań przedstawia załącznik Nr 6.

2. Wykonanie planu przychodów i wydatków instytucji kultury – Biblioteki Publicznej Gminy Tychowo

Przychody Biblioteki w okresie od 1.01.2008r. do 31.12.2008r. wynosiły **116.168,11 zł**, w tym dotacja z budżetu Gminy – 102.600,00 zł. Biblioteka zwróciła w styczniu br do budżetu Gminy 6.000 zł (niewykorzystana dotacja w 2007r.).

Wykonanie wydatków w tym okresie wyniosło **108.275,04 zł** (100,0% planu).

Środki wydatkowano na:

- wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń (2 i 1/8 etatu) – 76.299,65 zł,
- wydatki osobowe nie zaliczane do wynagrodzeń – 148,20 zł,
- zakup materiałów (prasy, druków bibliotecznych, 2 komputerów, drukarki, nagrywarki, oprogramowania, itp.) – 8.506,48 zł,
- zakup książek – 15.658,57 zł,
- zakup usług (m.in.bankowe,) – 3.237,12 zł,
- usługi dostępu do Internetu – 1.650,86 zł,
- usługi telefoniczne – 512,40 zł
- delegacje – 143,58 zł,
- odpis na ZFŚS – 2.082,18 zł.

Na dzień 31.12.2008r. Biblioteka nie posiadała należności i zobowiązań wymagalnych.

W analizowanym okresie Biblioteka Publiczna realizowała swoje zadania statutowe w zakresie zaspakajania potrzeb czytelniczych społeczeństwa i współdziałania w upowszechnianiu kultury. Gromadzono i udostępniano zbiory biblioteczne – w 2008r. księgozbiór zwiększył się o 771 woluminów. W Bibliotece funkcjonowała czytelnia internetowa (5.385 odwiedzin). W zakresie upowszechniania czytelnictwa prowadzona była współpraca ze szkołami, przedszkolem i Gminnym Ośrodkiem Kultury w Tychowie. Prowadzono wiele różnorodnych form pracy z czytelnikiem, m.in. pogadanki i dyskusje o książce, lekcje i wycieczki biblioteczne, wystawy nowych nabytków, głośne czytanie w ramach akcji „Cała Polska czyta dzieciom”, spotkanie autorskie z pisarką dla młodzieży Martą Fox.

Wykonanie przychodów i wydatków, a także stan należności i zobowiązań przedstawia załącznik Nr 6.

III. INFORMACJA O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO

Wartość mienia komunalnego na dzień 1 stycznia 2008r. wynosiła **39 501,0 tys. zł**, w tym wartość szacunkowa gruntów 1.788,0 tys. zł, wartość budynków 15.082,2 tys. zł, wartość budowli 4.870,0 tys. zł, wartość środków transportowych 1.133,7 tys. zł, wartość pozostałych środków trwałych (maszyny i urządzenia oraz pozostałe środki

trwale) 573,1 tys. zł oraz udziały w spółce „Regionalne Wodociągi i Kanalizacja” w Białogardzie o wartości 16.054,0 tys. zł.

Przychody mienia komunalnego w okresie sprawozdawczym wyniosły **2.562,6 tys. zł**, z tego:

- otrzymane grunty 1,91 ha o wartości 7,0 tys. zł od Agencji Nieruchomości Rolnych (Dobrowo),
- otrzymane grunty 28,86 ha o wartości 85,7 tys. zł (PKP),
- przyjęto do ewidencji środki trwałe o wartości 2.469,9 tys. zł:
  - drogę o wartości 137,4 tys. zł (Wicewo),
  - drogę o wartości 992,7 tys. zł (ul.Parkowa w Tychowie),
  - boisko w Tychowie o wartości 1.142,8 tys. zł,
  - samochód pożarniczy IVECO o wartości 182,5 tys. zł (udział OSP Tychowo),
  - zakupy sprzętu (kserokopiarka) i 2 namiotów – 14,5 tys. zł.

Rozchody mienia komunalnego wyniosły **100,5 tys. zł**, w tym:

- sprzedano budynek po byłej szkole w Osówku wraz z gruntem, ogrodzeniem, kotłami c.o., studnią głębinową o wartości – 82,7 tys. zł,
- sprzedano grunty o pow.0,39 ha o wartości 0,2 tys. zł,
- kasacja zużytych urządzeń o wartości księgowej 17,6 tys. zł.

Po uwzględnieniu przychodów i rozchodów wartość mienia komunalnego na dzień 31.12.2008r. wyniosła **41.963,1 tys. zł**.

Z łącznego stanu gruntów 391,6 ha wydzierżawionych jest na cele rolnicze 17,61 ha, w użytkowaniu wieczystym – 5,4 ha, pozostała powierzchnia jest w zasobach gminy.

Wpływy z tytułu sprzedaży, najmu, dzierżawy i wieczystego użytkowania wyniosły w tym okresie - **268,8 tys. zł**.

Nakłady poniesione na zwiększenie majątku trwałego wyniosły **2.577,5 tys. zł**. Nakłady dotyczyły: wykonania dokumentacji dotyczącej modernizacji ogrzewania w Zespole Szkół w Dobrowie, Przedszkolu, Gminnego Ośrodka Kultury – 20,8 tys. zł, budowy drogi w Wicewie – 129,5 tys. zł, na dokumentację dot. budowy ulic i chodników w Tychowie i drogi w Bukówku - 32,2 tys. zł, przebudowę ulicy Parkowej w Tychowie – 969,9 tys. zł, budowę boiska w Tychowie – 1.142,8 tys. zł, zakup autobusu dla osób niepełnosprawnych i dofinansowanie samochodu dla Policji – 259,1 tys. zł, oraz na zakup monitoringu do szkoły, 2 namiotów i kserokopiarki – 23,2 tys. zł.

Szczegółową informację o stanie mienia komunalnego przedstawia załącznik Nr 7.